

פרוטוקול מס' 342

מישיבת ועדת הכספים

יום חמישי, כ"ח בכסלו התשנ"ט (17 בדצמבר, 1998) בשעה 10:00

הנוכחים:

חברי הוועדה: אברהם רביץ - היו"ר

יצחק כהן
ישראל כץ
אופיר פינס-פז
אברהם שוחט
שלום שמחון

מ"מ:

חיים אורון
אליהו גבאי
שמואל הלפרט
סופה לנדבר
יורי שטרן

המזמנים:

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש
משרד הבינוי והשיכון:
צבי גרינברג - מנכ"ל המשרד
ישראל שוורץ
חיים פיאלקוב
משה אילת
אריאל לוין
אלישע יצחק
שבתאי שגב
משה רובינשטיין
שרה צימרמן
ציפי בירן
רחל הולנדר
צביה אפרתי

משרד האוצר:
יפתח ישי
אלי דליצקי
לליב ברעם-אלקים

היועצת הכלכלית: סמדר אלחנני

מנהל הוועדה: איוור קירשנר

קצרנית: לאה קיקיון

סדר היום:

1. שינויים בתקציב לשנת 1998
2. תקציב משרד הבינוי והשיכון לשנת 1999
3. חוק לדיור עולים חדשים בודדים (ס. לנדבר)

1. שינויים בתקציב לשנת 1998היו"ר אברהם רביץ:

שלום לכולם, אני פותח את ישיבת הוועדה.

לפנינו פניות לשינויים בתקציב. הבקשה הראשונה היא 012 42.

לליב ברעם-אלקים:

הייתי לפני כשבועיים בוועדה, והסתבר שבסכום שהעברנו בזמנו, אחרי ששר האוצר אישר, היתה טעות. מדובר בתיקון של אותה הטעות.

היו"ר אברהם רביץ:

מה המטרה?

לליב ברעם-אלקים:

זו השלמה. שר האוצר יעקב נאמן אישר בסביבות מרץ עוד 168 יחידות במסגרת הפרוייקט של ה-1,400 יחידות דיור בקיבוצים. היתה טעות בסכום שהעברנו אז, וזה תיקון של הטעות.

חיים אורון:

אני מבקש שתשימו לב שזו העברת עודפים מ-97 ל-98.

היו"ר אברהם רביץ:

תודה. אנו מאשרים.

נעבור לבקשה 067 70. גם כאן יש בקשה במסגרת ה-1,400. למה אתם מביאים את העניין בשתי בקשות?

לליב ברעם-אלקים:

כי הבקשה האחת היא לגבי המרכיב של המענקים והסבסוד, והשניה היא לפי סעיף 70, לגבי מרכיב ההלוואות.

היו"ר אברהם רביץ:

תודה. אנו מאשרים גם את הבקשה הזו.

נעבור לבקשה 0415 - השתתפות משרד הביטחון בבניית חדרי ביטחון בקו העימות.

אנחנו מוצאים את עצמנו עומדים בפני תופעה חדשה, בה הקיבוצים הופכים לשכונות. אין לי ספק שמי שנתן תנופה לקיבוצים היה השר אריק שרון. כאשר הרב פרוש נכנס לתפקיד, הוא נתן לעניין תנופה מחודשת.

נאשר גם את הבקשה הזו.

יש כאן בקשה נוספת, מס' 7068. מהרזרבה הכללית. לשם מה יש צורך בקרוונים?

איוור קירשנר:

זו הרשאה להתחייב, מהרזרבה הכללית.

לליב ברעם-אלקים:

זה המשך של הדבר הקודם. היתה לנו רשימה של פניות. דיברו על הנושא של סוף הסדרת המגורים בקרוואנים. זה נובע, בין היתר, מפסק דין שהתקבל. זה הסוף של הסדרת הדברים.

היו"ר אברהם רביץ:

אתם מדברים על המשפטים שהיו מול המשרד, של טובעים שונים, דוגמת האיש ההוא מאשדוד?

לליב ברעם-אלקים:

כן. זו סוף ההסדרה של הנושא. הוא היה מורכב מכמה פניות, וזו הפניה האחרונה.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

אני רוצה לשאול בשם הרפרנט שלנו - מדוע לא מביאים את יתר הבקשות של משרד השיכון?

היו"ר אברהם רביץ:

האם יש לנו עוד בקשות במשרד?

איוור קירשנר:

אין.

היו"ר אברהם רביץ:

היתה עכבה, עקב מחלוקת בין כמה משרדי ממשלה. האם היתה מחלוקת ספציפית עם משרד השיכון?

אלי דליצקי:

לא. עם משרד השיכון לא היתה מחלוקת מעולם. כל הפניות שהועברו אלינו נמצאות בטיפול.

אריאל לוין:

יש דברים שנמצאים בתהליך, ונגמרת השנה.

היו"ר אברהם רביץ:

אז למה לא הגשתם בקשה?

אריאל לוין:

הגשנו בקשה. זה נמצא בתהליך.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

יש בקשה של דירות נ"ר ומוסדות ציבור. מה איתה?

אלי דליצקי:

יש שתי פניות, שמבחינת התהליך מדובר בחתימה או אישור של קניה. זה עובר מספר אינסטנציות באגף התקציבים. כרגע הפניות האלה נמצאות באינסטנציה הבכירה ביותר. אני מאמין שבימים הקרובים העניין ייפתר, כיוון שחוות הדעת של הגורמים המקצועיים שטיפלו בפניות האלה היה להמשיך ולטפל.

היו"ר אברהם רביץ:

אם יש אישור של הגורמים המקצועיים באגף התקציבים, והעניין מתעכב בגלל צוק העתים, תאמרו לי אם אכן זה כך, ונשתדל לסייע בעניין.

2. תקציב משרד הבינוי והשיכון לשנת 1999חיים אורון:

לפני הדיון, יש לי שאלה: מתי אתה חושב לקיים את הדיון שדיברנו עליו אתמול בבוקר?

היו"ר אברהם רביץ:

אני חושב שיהיה חכם מצדנו לעשות את זה ביום שלישי, ואז נדע מה קורה. להזכירכם, ביום ראשון נקיים ישיבה ונדון בה על ביטול מס רכוש, ועל הארנונה.

סמדר אלחנני:

אני רוצה להעיר שהתקנות האלה הן לא על פי חוק.

היו"ר אברהם רביץ:

הן נגד החוק?

סמדר אלחנני:

כן. זה נגד החוק. לא הספקתי לדבר עם אנה שניידר. חוק ההסדרים בשנה שעברה קבע מנגנון חדש לקביעת תקנות הארנונה, שיהיו כללים לארנונה, ואת הנוסחאות צריכה לאשר ועדת הכספים, כולל מקדם התייעלות. רק את זה צריכה לאשר ועדת הכספים, ואחר כך - כל העיריות פועלות לפי הכללים האלה, ומתרגמות את הכללים. אדבר היום עם אנה שניידר, כי זה נראה לי בניגוד לחוק.

הם הציעו לדחות את הפעלת החוק לשנת אלפיים, אבל הם עוד לא העבירו את זה. בתחילה זה היה בחוק ההסדרים. זה לא בחוק ההסדרים, והם חשבו שהם יעבירו את זה בחוק אחר. כרגע אין חוק חדש, וצריך לפעול לפי החוק הקיים.

היו"ר אברהם רביץ:

אם זה באמת כך, בניגוד לחוק, אז נוציא את זה מסדר היום.

אני רוצה לומר בתחילה, למען הסדר. קיבלתי מכתב מחברת הכנסת תמר גוז'נסקי, והוא מונח לפנינו. הטענה היא שאין אנו ממלאים אחר החוק, או אחר המוסכמה. חברת הכנסת תמר גוז'נסקי טוענת שחוקקנו חוק לכך שהחברות הציבוריות חייבות לעסוק בשיפוצים של המבנים, עד שיופעל חוק הדיור הציבורי - הדירות עדיין נמצאות בידנו. החברות מודות בפני הדיירים שהן חייבות לעסוק בשיפוץ, אך טוענות שאין להן כסף. המדינה לא יכולה להגיד את הדבר הזה. אשמח אם תוכל להתייחס לנושא הזה.

יש לפנינו הצעת חוק של חברת הכנסת סופה לנדבר, ונדון בה בדיון נפרד. לפי התקנות הייתי כבר חייב להעלות את זה, למרות שאין בה התייחסות למקורות.

חשוב לנו לדעת איפה אנחנו עומדים לקראת שנת 99 מבחינת התכנון המשרדי. בעיתון אנחנו קוראים שהדעה של משרד השיכון היא שמחירי הדירות ירדו. פירושו של דבר הוא שאנו עומדים בפני מצב שיש מספיק דירות מתוכננות בשוק. מאידך אנחנו שומעים דברים הפוכים. מהקבלנים אנחנו שומעים שהם עומדים בפני שוקת שבורה, ושהם לא

יכולים להתקדם. מה הציפייה לקראת 99 מבחינת הדיור? האם תהיה איזו שהיא התקדמות מבחינת הדירות שתהיינה מוכנות או קרקעות שתהיינה מוכנות לקראת בנייה? אם כן, תהיה לכך השפעה על ירידת המחירים. אני מבין שבמונחים דולריים, ויש שאומרים שגם במונחים שקליים - היתה ירידה במחירי הדירות לקראת סוף השנה. בסך הכל זו בשורה טובה לאזרח - אך מה זה עושה למשק הבנייה בכלל?

שאלה נוספת - באיזו מידה המשרד שלך קיבל מספיק משאבים כדי לתת תשובות אמיתיות למבני ציבור מכל הסוגים, בשכונות חדשות, או אפילו בשכונות ותיקות, שבעבר לא נתנו לעניין תשובה מספיקה או נכונה? אנחנו עומדים בפני מצב מוזר. כדאי לחברי הכנסת שיעשו פעם סיוור במקומות כאלה. ניבנו שכונות לתפארת, שכונות יפות, וגרות שם משפחות בלי מוסדות ציבור מינימליים כמו גני ילדים, מקוואות, בתי כנסת, בתי ספר, וכן הלאה. כל הצרכים האלה לא קיימים. תמיד יש התמודדות מתמדת גם עם הבנייה המצומצמת מאד, לפי ועדת ברודט. הרושם שלי הוא שאין מספיק משאבים לתת תשובות לעניין הזה. אנחנו נכנסים לבוקה ומבולקה, וצריכים לעמוד כעניים בפתח לפני משרד האוצר. הדברים האלה צריכים להיפסק, אחת ולתמיד. אם בונים עיר או שכונה, צריכים לתת את התשתית הבסיסית ביותר. השאר יכול להיבנות אחר כך. אנחנו, כוועדת הכספים, כאשר אנו מקדמים בנייה, אנחנו צריכים לתת את התשובות המינימליות המתאימות, כדי שבני אדם יוכלו לחיות ולקבל את הצרכים החשובים האלה.

שמואל הלפרט:

הייתי רוצה לשאול מה בקשר לתקציב של "בנה דירתך", שבוטל לפני שנתיים, על ידי שר האוצר דאז. הפרוייקט הזה היה נותן פתרון ל- 3,000 מקרים קשים ביותר במדינה. הצבענו מספר פעמים, והפרוייקט החשוב הזה בוטל. ייתכן שהיו ליקויים, אך זה לא הצדיק ביטול פרוייקט כל כך חשוב, שנתן פתרונות דיור ב- 96 ל- 3,200 משפחות. האם יש סיכוי שהפרוייקט הזה יחזור?

השאלה השנייה היא בקשר למס הכנסה על שכר דירה, שהשר מתכוון להחזיר בשנה הנוכחית. אין ספק שהדבר הזה עלול לייקר את שכר הדירה כמעט ב- 100 אחוז. מדובר ברבבות משפחות -

ישראל שוורץ:

160 אלף משקי בית מקבלים סיוע בשכר דירה מאתנו.

היו"ר אברהם רביץ:

השאלה שלך היא האם הסיוע יעלה בהתאם, והאם העניין מתוקצב.

שמואל הלפרט:

האם הסיוע יעלה בהתאם, או ששר השיכון יפעל לסיקול כוונת האוצר להטיל מס על שכר הדירה?

השאלה השלישית - מה היה ניצול כספי משרד השיכון בנושא המשכנתאות. בדרך כלל אין ניצול מלא. לפני שנה משרד השיכון החזיר כ- 2 מיליארד שקל לאוצר -

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

מיליארד וארבע מאות שקל.

שמואל הלפרט:

הנושא הרביעי, שיושב הראש כבר העלה אותו - נושא מבני הציבור. זו בעיה קשה מאד, במיוחד בשכונות החדשות. ועדת ברודט, שהיתה אמורה לתת פתרון נתנה מענה, שמסתבר שהוא אפילו לא חלקי. מה מתכוון משרד השיכון לעשות כדי לפתור את הבעיה הקשה הזו? אני יכול לתת הרבה מאד דוגמאות. ציבור גדול של מתפללים נאלץ להתפלל במקלטים, אין גני ילדים, אין מקוואות, וכדומה.

ישראל כץ:

אוכלוסיית המושבים עומדת להכפיל את עצמה, פחות או יותר. יש תהליכים של הרחבות. הרושם הוא שהתשתית, מבני הציבור, שירותי הדת וכל מה שקשור למשרד שלך - נמצאים בפיגור רציני מאד ביחס למה שקורה היום, בוודאי ביחס למה שעומד לקרות תוך שנה או שנתיים. גם הנושא של שיקום המושבים מבחינת תשתיות, סיוע למושבים בפריפריות - בנגב, בגליל ובגבול הלבנון - אני מכיר שם מקרים של תשעה נפשות שמתגוררות בחדר וחצי, ואין להם אפשרות חוקית להרחיב אפילו בחדר אחד, לפי הקריטריונים הקיימים כרגע. יש כאן מלכוד, שכביכול נרשמה משכנתא על שמם כדי לבנות, והם לא יכולים לקחת משכנתא נוספת.

צריכה להיות תוכנית שמיועדים לה כספים באופן מתוכנן ואובייקטיבי. יש מקרים שמצבם הסוציו-אקונומי קשה במיוחד. שני הדברים האלה יחד - המושבים הקיימים, וההרחבות, בעיקר ביחס לשירותים ציבוריים במושבים דורשים התייחסות.

חיים אורון:

יש לי שלוש שאלות. האחת: מה קרה עם מימוש המשכנתאות, אחרי ששוננו השיעורים במהלך השנה? איך זה השפיע על הקבוצות השונות? בהקשר לזה - האם אתם אי המימוש קטן או גדל?

לגבי נושא הבנייה הציבורית - הייתי מבקש התייחסות.

לפני שנה עסקנו בבנייה תקציבית של 30-40 יחידות דיור בערבה -

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

הפלטתנאים לא נותנים להעביר לשם מלט.

חיים אורון:

יש סיפור שנמצא פה בוועדה מזה ארבע שנים לפחות, והוא הסיפור של מושב עין תמר בדרום ים המלח. המושב הזה נופל בין הכיסאות, ולא מצליח לבנות, למרות שהוא גדל, למרות שהוא מלא, ולמרות שהוא נמצא במקום רגיש.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

יש שם הרחבה, אך לא בנייה תקציבית.

חיים אורון:

נכון. הם היו כבר כאן ונפגשו אתנו לפני שנה ושנתיים. בזמנו גדליה גל ניסה לעזור להם. אולי זו תקופה נכונה לתת להם פתח של תקווה.

שמואל הלפרט:

רציתי להוסיף שאלה - במסגרת ההעברות של ועדת הכספים היתה בקשה להעביר כסף לבניית 1400 יחידות דיור בקיבוצים. אני לא מתמצא ולא יודע למה הכוונה.

היו"ר אברהם רביץ:

לא היית נוכח. היה כבר דיון ואישרנו את זה.

אליהו גבאי:

השאלה הראשונה שלי היא: מה קורה עם הבנייה בהר חומה? מה עומד לקרות שם? השאלה השניה היא: איך השר מתמודד עם האפשרויות להוזיל את הפער בין הקרקעות שהקבלנים מקבלים לבין השיווק שלהן?

היו"ר אברהם רביץ:

מה זאת אומרת? לקבלנים אסור למכור את הקרקעות.

אליהו גבאי:

אני מתכוון לפער שבין שיווק הקרקעות לבין מכירת הדירות. היתה מדיניות לתת להם cost פלוס, האם יש מדיניות כזו?

הנושא הנוסף הוא הקושי של הציבור בירושלים. יש חוסר של דירות שאני יודע עליו ב "פרזות". משפחות גדולות נמצאות במצוקה. איך המשרד מתמודד עם האוכלוסייה הזו?

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

קודם כל אני חושב שטוב לפתוח בנתונים החיוביים שאנחנו יכולים להציג. בפועל, מחירי הדירות היום יציבים. אפשר גם לומר שבמקומות רבים בארץ מחירי הדירות אפילו ירדו. יושב הראש התייחס לעניין הזה בראשית דבריו. אתייחס לעניין בהמשך, ואפרט מה הצפי שלנו, ומה צריך לעשות כדי להחזיק באותו מצב. מנתון שנדע בעוד מספר ימים העסקאות בשנת 98 זהות, אם אינני טועה. זה מתקרב ל-100 אלף עסקאות, שזה כולל גם דירות של יד שניה.

אני חייב לומר שמה שגרם לכך שאנו עומדים במספר הזה הוא המדד של אוקטובר, ששם היתה גם טעות של חישוב מופרז על המס. התברר שהקבלנים מכרו את הדירות לפי שער הדולר הישן, כי זה היה המנוף לקידום מכירות. לכן אנחנו רואים שהמדד של נובמבר היה קטן לעומת הצפי שחזו.

מדוע מחירי הדירות יציבים? אני אומר שזה בזכות קצב התחלות הבנייה בשנתיים האחרונות. צריך לזכור שב-96 היו לנו כ-55 אלף דירות. ב-97 היו לנו כ-51 אלף התחלות

בנייה. לצערנו, בשנת - 98 כבר היתה צניחה של מספר התחלות הבנייה. ב- 98, כפי המשוער המספר יהיה כ- 40 אלף דירות בלבד. זה לא סוד שאנו טוענים שאנחנו במדינה צריכים לפחות 45 אלף יחידות דיור בכל שנה. יש המחמירים וטוענים שיש צורך בכ- 48 אלף יחידות דיור.

שמואל הלפרט:

זה תלוי גם בעליה, במספר העולים שמגיעים.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

מדוע צנחו התחלות הבנייה? ישנן כמה סיבות. אלף, היתה ירידה בשיעורי הצמיחה, ועליה בשיעורי האבטלה. הדברים הרתיעו אנשים מלהיכנס להתחייבויות כספיות כבדות לטווח ארוך. דבר נוסף הוא ההתייקרויות, אם כי תוך תנועות של המשכנתאות המסלימות. זה דבר שמקשה על האנשים להיכנס להתחייבות של קניית דירה. זה גרם לכך שקבלנים לא התחילו בבניית דירות. דבר נוסף - ישנה גם ירידה בקצב העלייה לארץ. ישנה גם ירידה בקרב רכישת דירות אצל עולים שנמצאים כבר בארץ.

המרכיבים האלה, של ירידה בשיעורי הצמיחה, ההתייקרויות, הירידה בקצב העלייה והציפיה המתמשכת בקרב הציבור, שמקווה שתהיינה ירידות נוספות במחירי הדירות - כל אלה גרמו לכך שחברות הבנייה חוששות, ובוונות היום פחות.

אני רוצה לומר שהיו גם נקודות אור בנושא הביקושים בשנת 98. שאל חבר הכנסת חיים אורון לגבי המשכנתאות. אין ספק שחוק המשכנתאות החדש שיפר את התנאים לרוב הזכאים. זה הגביר את קצב מימוש המשכנתאות. אולי נוכל לקבל פרטים מדויקים יותר, אך אני לא חושב שניתן למדוד את זה באותם חודשים שעברנו מאז שאישרנו את העניין בכנסת. בכל מקרה, אין ספק שיש יותר מימושים מאשר היה לפני שוועדת גדיש סיימה את עבודתה וגיבשנו את זה בוועדת הכספים עם תיקון בכנסת.

חודש אוקטובר הביא ל"בוס" במכירות. כך ניתן לכנות את התופעה במונחים של חודש אוקטובר. אנשים הזדרזו, בגלל הפיחות הגדול, והגיעו למשרדי השיווק של הקבלנים.

יש גורם חשוב נוסף שיפריע בעתיד, לדעתי, להגדלה בקצב התחלות הבנייה, והוא הירידה בשיעור הקרקעות. אני יודע שמנהל המינהל, אבי זרכסלר, כבר דיווח פה על הקשיים. אין זה סוד שיש לנו היום קשיים בשיווק של קרקעות. ב- 98, יחד עם המינהל, שיווקנו כ- 30 אלף יחידות דיור. זה 50 אחוז פחות מהיעד שהממשלה קבעה. הממשלה קבעה שיש צורך לשווק כ- 60 אלף יחידות דיור. אני חייב לומר שכאשר הממשלה קבעה 60 אלף התווכחתי עם הנתון. אנשי האוצר אמרו שראש הממשלה ביקש לקבוע יעד של 100 אלף יחידות דיור. לא חשבתי שיש צורך ב- 60 אלף, בפרט כאשר הממשלה עשתה את זה, וזה היה בסוף 97. לא היה נראה שנוכל בכלל לעמוד בזה.

היו"ר אברהם רביץ:

הצפי שלכם הוא 48 אלף - -

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

כ- 50 אלף.

את אותה שאלה שאלתי בישיבת הממשלה בסוף שנת 97 - מדוע נאמר 60 אלף. אני לא זוכר מי ענה לי - אלי דליצקי או איתי אייגס, שראש הממשלה ביקש שהיעד יהיה 100 אלף, אך התפטרנו. שלא ישתמע שאין חשיבות בשיווק קרקעות. יש בהחלט, אך אנחנו, בפועל, במצב קשה, בכל מה שקשור לשיווק קרקעות.

יש לכך כמה וכמה סיבות: א. מכרזים לא נקלטו, או שבוטלו על ידי קבלנים בגלל ההאטה בביקושים. ב. מלאי התכנון הזמין לבנייה הוא מאד מצומצם. ממה שיש לנו להציע, לא תמיד אנשים מעוניינים לקנות. אין לי ספק שלו היה לנו מלאי עשיר ומגוון יותר, היינו יכולים לשווק יותר. זו בעיה בפני עצמה, שיש בה צורך בטיפול. הממשלה ניסתה, עם כמה הצעות החלטה, להחליט את העניין על כמה משרדי ממשלה. זה בהחלט מתקשר עם משרד השיכון, המינהל, משרד הפנים, ועדיין אין ישועה בנושא הזה. גם מלאי התכנון הזמין המצומצם הוא זה שבהחלט גורם לכך שיש לנו שיווק קטן יותר.

קצב קבלת האישורים הסטטוטוריים בהחלט מעורר דאגה. לדעתי, ואני שומע את זה מהרבה בכירים במדינה, יש צורך לשנות את חוק התכנון והבנייה. אני אומר שכל עוד לא משנים את החוק הנוכחי, צריך לחזור לול"ל, לפחות לתקופה קצרה. המטרה בפנינו היא להכין קרקעות זמינות לכ- 400 אלף יחידות דיור לעשור הבא. אם אנחנו נכין את אותן מלאי קרקעות, ונשווק בקצב שאנו חושבים שצריך להיות, בהחלט נוכל להבטיח יציבות בענף הבנייה, בעיקר במחירים.

המטרה שיש לנו, להגיע למלאי זמין של 400 אלף יחידות דיור, מקבלת חיזוק גם לאור הסיכוי להגברת העלייה, למרות שלא מדובר בקצב שכבר ידענו. גם לקראת היותנו אוכלוסייה בת 8 מיליון נפש בשנת 2020 - שני הנתונים האלה מחייבים אותנו לעשות יותר ממה שנעשה עד היום בכל מה שקשור לקרקעות זמינות ליחידות דיור.

אנחנו, כמובן, צריכים לבנות בכל שנה 45 אלף יחידות דיור. כדי להגדיל את קצב התחלות הבנייה, אני חושב שצריך לעודד ביקושים, בעיקר אצל אלה שיושבים על הגדר. צריך לעשות משהו כדי שנוכל להוריד אותם מהגדר, ולהגביר את שיווקי הדירות, יחד עם הכנת מלאי זמין.

מונחת הצעה שלנו בפני האוצר להגדיל את הלוואת המקום בירושלים וב- 11 ישובים בהם יש היצע לא מכור של דירות, ויש גם מלאי זמין של קרקעות, ומשרד הבינוי והשיכון יכול לצאת שם בשיווקים נוספים.

אליהו גבאי:

באיזה מקום?

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

קודם כל - ירושלים. כל מה שאפשר להביא לירושלים, כמו גם לנגב ולגליל, או לעוד מקומות באזורי העדיפות - חשוב לעשות את זה.

הייתי מבקש את התמיכה של חברי ועדת הכספים, ואומר מדוע. יש לנו השנה אי ניצול של כ- 750 מיליון שקל בסעיף של המשכנתאות. זה לא צריך להוות פריצת מסגרת של התקציב. אם אנחנו רוצים לעודד ביקושים, וחשוב מאד לעשות את זה, הייתי מצפה לתמיכה שלכם לגרום לכך שהאוצר יסכים ויקבל את ההצעה שלנו.

היתה ירידה של 19 אחוז בקצב מימוש משכנתאות של זכאי משרד השיכון. אני חושב שצריך לעשות הכל, מעבר למה שמשרד הבינוי והשיכון עושה, כדי להגדיל את המקורות של הבנקים למשכנתאות, על ידי הקמת שוק משני למשכנתאות. כאשר נקים אותו, זה בהחלט יביא כסף זמין וזול יותר לבנקים. זה יוזיל את הריביות שגם הן מפריעות לאלה שיושבים על הגדר לבוא ולרכוש את הדירה.

בעקבות החלטת ממשלה היתה ועדה בין משרדית של שיכון, מינהל ופנים, לגבי פרויקט התחדשות ערים. זה בהחלט לא מה שאנו יודעים על שיקום שכונות. אנחנו מכירים את זה במושגים של "פינוי ובינוי". הממשלה החליטה על כך.

אליהו גבאי:

חוק הדיור הציבורי יפריע עכשיו לעניין. זה לא יאפשר את זה.

היו"ר אברהם רביץ:

יש בחוק ההסדרים דחייה של חוק הדיור הציבורי.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

קיימתי השבוע כנס של ראשי ערים שבפוטנציה יכולים להיכלל במסגרת פרויקט התחדשות הערים. אני בטוח שגם זה, במסגרת עוד דברים שיש בתקציב המדינה, יכולים לעזור לחידוש הצמיחה במשק, ואולי גם לסייע לשכבות חלשות, כאשר הפרוייקטים יאושרו. זה ודאי תהליך שלוקח זמן ומצריך תכנון מחדש, פינוי ובינוי, במסגרת התחדשות הערים.

אני רוצה להתעכב על מספר יעדים שיש לנו לקראת 99. אנחנו צריכים לטפל בנושא הסדרת האגרות והיטלי הפיתוח המוניציפליים. אנחנו עדים וערים לכך שראשי רשויות עושים דין לעצמם ומחליטים, כדי לכסות עצמם, על היטלים נוספים ואגרות. הדבר מייקר את הזירות ויש כאן מקום להתערבות.

צריך לעשות סדר בנושא הבאת עובדים, ואני לא מדבר על עובדים שבאים על חשבון כוח אדם שאנו יכולים לגייס מקרב אלה שנמצאים כאן או בסמוך לנו. צריכה להיות מדיניות ברורה - כמה ומתי ניתן לייבא עובדים זרים. יש בזה קצת אנדרלמוסיה.

היו לנו ויכוחים לאחרונה עם מינהל מקרקעי ישראל לגבי אופן השיווק. אני מקווה שהגענו אתם להבנה. משרד הבינוי והשיכון תמיד בחן בעניין המכרזים והשיווקים גם את השאלה איך אפשר לגרום לכך שמחירי הזירות יהיו זולים יותר. לא תמיד המינהל רואה את הדברים כפי שאנו רואים אותם. אנחנו בהחלט מחפשים דרכים שיהיו עוד סוגי מכרזים שנוכל להגיע לאפשרות של זירות זולות יותר. זה מתקשר למה שהעלה חבר הכנסת אלי גבאי, איך אנו גורמים לצמצום הפער בין מחיר הקרקע לבין המחיר הסופי של הדירה. יש לנו היום מסלול של מחיר למשתכן, שמבטיח את המחיר הזול ביותר שהקבלן נותן "פר מטר". אנחנו מחפשים שיטות שיתנו הזולה במחירי הקרקע ובכלל במחירי הזירות.

יש לי בשורה, אולי, לחלק מן העם שעד כה לא טופל כפי שהיה צריך. זה קשור לתוכנית שהממשלה אישרה לפני כחודש - חודשיים. המדובר בתוכנית פיתוח ליישובי הבדואים בצפון. הממשלה נוקטת בתוכנית רב שנתית, שתתפרש על חמש שנים, החל מתקציב 99 וכלה ב- 2003, עם תקציב שמחולק בין משרדי הממשלה, עם סכום של כ- 615 מיליון שקל.

היו"ר אברהם רביץ:

זה רק בצפון?

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

כן, ואומר מדוע. משרד הבינוי והשיכון סבור שיש צורך לעשות גם בדרום משהו. בדרום יש היום את מינהלת הבדואים שמופעלת ישירות על ידי המשרד לתשתיות לאומיות. משרד הבינוי והשיכון שותף גם שם, וכנראה גם משרד הפנים, כך שהזעקה באה יותר מיישובי הבדואים בצפון, אם כי יש קשיים גם בקרב היישובים בדרום. תוכלו לשמוע דברים מצביה אפרתי. העמדה שלי בישיבת הממשלה היתה שיש צורך לחזק גם את יישובי הבדואים בדרום, לפחות בנקודה הזו של מוסדות ציבור. לא עלה בידי לשכנע את הממשלה. עצם התוכנית הרב-שנתית ליישובי הבדואים בצפון, שהזנחו לגמרי עד כה, זו בהחלט בשורה.

חיים אורון:

איפה זה נמצא בספר התקציב שלפנינו?

צביה אפרתי:

זה לא נמצא בספר התקציב כי כאשר הגשנו את זה החלטת הממשלה עדיין לא התקבלה. לא זו בלבד, אלא שהיא עדיין לא באה לביטוי בספר התקציב ל-99. החלטת הממשלה התקבלה אחרי שספר התקציב היה כתוב.

חיים אורון:

ואז הדברים ייכנסו למגירה של החלטות ממשלה שלא מבצעים אותן.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

לא.

צביה אפרתי:

לא. צריך לעשות פעולות בין משרד ראש הממשלה לבין אגף התקציבים - -

חיים אורון:

באותה ישיבה בה החלטתם על 230 מיליון שקל לשלוש תוכניות לבדואים בנגב בחינוך, תוכנית פרץ וכץ וגולדשטיין - - אין בעיה. מחליטים בממשלה, והתוכניות לא מתקצבות.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

אני אומר שבכל משרד יש את הכספים לכך. משרד הבינוי והשיכון צריך לתת ב-99 8 מיליון שקל, ויש לכך את הכסף. כך זה עם כל משרד ומשרד.

חיים אורון:

איך 8 מיליון מגיעים ל-600 בחמש שנים?

צביה אפרתי:

ההחלטה כוללת מחולקת מצד אחד לכל משרד ומשרד, ומצד שני - יש פירוט לכל משרד מה היא ההשתתפות ממקורות המשרד, וכמה אגף התקציבים צריך להוסיף. בסופו של דבר, מה שסגן השר אמר זה ש- 8 מיליון שקל היא ההקצאה מתוך מקורות המשרד - -

חיים אורון:

כמה אגף התקציבים צריך להוסיף?

צביה אפרתי:

התוכנית הכוללת היא 169 מיליון שקל בחמש שנים לפעולות שונות בתחום של הבדואים, כאשר אגף התקציבים יצטרך להוסיף סדר גודל של 120 מיליון שקל בחמש השנים הקרובות.

היו"ר אברהם רביץ:

אבל איך זה מסתדר עם ה- 650 מיליון?

צביה אפרתי:

650 מיליון זה סכום שמתייחס לכל משרדי הממשלה.

חיים אורון:

8 מיליון מתקציב משרד השיכון, והאוצר מוסיף 120 מיליון - -

צביה אפרתי:

וצריך לכפול בחמש שנים.

היו"ר אברהם רביץ:

אגף התקציבים מתכוון לתת מהרזרבה.

צביה אפרתי:

הפעילות בין משרד ראש הממשלה לאגף התקציבים, לתת לזה ביטוי בספר התקציב - המהלך הזה עדיין לא נסגר.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

אבל ההחלטה בממשלה התקבלה גם על דעת האוצר.

חיים אורון:

גם בנושא השיכון, היה פה השבוע דיון על דו"ח כץ, ותמכנו. היה בדיוק אותו דיון על שלוש ועדות, ויחד הסכום הגיע ל- 230 מיליון שקל. השנה מופיע הסכום 48 - -

היו"ר אברהם רביץ:

זו הרי החלטת ממשלה, ויש רציפות השלטון - -

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

אנחנו נתחיל לבצע את זה.

אני רוצה לומר שהתוכנית הזו תצא לפועל בשנת 99. אני חושב שנעשה עוול, והתפקיד שלי, שאני רואה בו זכות, הוא לתקן קיפוחים.

לגבי המחירים, נראה לנו שב- 99 הם יהיו יציבים. החשב שלנו הוא לגבי שנת 2000, והוא נובע מהירידה בהתחלות הבנייה. זה בהחלט צריך לעורר דאגה. אני מבקש מד"ר חיים פאלקוב שיענה לגבי השאלה של חברת הכנסת תמר גוז'נסקי. אני לא חושב שהיא צודקת, אך תינתן תשובה מפורטת.

לגבי מבני הציבור. אנחנו יודעים על ועדת ברודט. היא הכניסה סדר לעניין, אך הוא בהחלט אינו מספיק. יש כסף, אך קשה מאד לממש אותו. גם מה שניתן לממש עדיין לא נותן תשובה מספיקה לכל מה שקשור במוסדות ציבור. המלצות ועדת ברודט לא מתקשרות אך ורק למשרד השיכון, אלא גם למשרד החינוך. בכל מה שקשור למשרד השיכון - מה שיש אינו מספיק. צריך להזכיר דבר נוסף. מסקנות ועדת ברודט מתייחסות רק להתחלות בנייה משנת 94. הן לא מטפלות בהתחלות בנייה עד שנה זו, ופה יש לנו מכה גדולה. נבנו כל כך הרבה שכונות עד ל- 94, בעיקר בעקבות העלייה הגדולה. משרד השיכון מצפה להגדלה בסעיף מוסדות ציבור בדיוק על כך. זו בעיה בפני עצמה.

היו"ר אברהם רביץ:

זה דבר ממש לא תקין, שנותנים תשובה לבנייה שנבנתה מאוחר יותר, ומה שנבנה קודם לכן נותר ללא מענה.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

גם כשנותנים תשובה, היא לא מספיקה.

היו"ר אברהם רביץ:

אלה שגרים כבר שנים ללא פתרון - לא מתייחסים אליהם. זה לא תקין העניין הזה.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

אתה יכול לראות שכונות שנבנות היום וכבר נבנה בית כנסת. זה גם קורה, אך זה בהחלט לא מספיק. ועדת ברודט מטפלת בהתחלות בנייה משנת 94, אבל יש חסר, כמעט ואין תקציב למוסדות ציבור לשכונות שנבנו עד 94.

נשאלה שאלה לגבי תקציב "בנה דירתך". לא מדובר בתקציב, אלא במסלול של שיווק שבוטל ביולי 96, בישיבה הכלכלית הראשונה של הממשלה הנוכחית. הביטול נעשה בעקבות דו"ח של מבקרת המדינה. אנחנו חולקים על כך. אנחנו סבורים שזה מסלול נכון, בהתחשב במה שהמבקרת מבקשת. היינו יכולים לתקן ולהמשיך הלאה במסלול הזה, אבל נעשה מהטף- כך אני רואה את זה - בתחילת הדרך. זה בוטל.

שמואל הלפרט:

אם היתה לה ביקורת על התוכנית - האם מייד מבטלים?

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

האוצר לא היה בעד התוכנית עוד לפני הביקורת של מבקרת המדינה. כאשר היה סימוכין לביקורת הזו גם בדו"ח המבקרת, וכאשר עלתה ממשלה חדשה, כאשר מתוך 18 שרים שבה 12 לא כיהנו בעבר כשרים - זה מה שקרה. תוך פחות מחודש מכניסות לכהונה הביאו לממשלה חוברת של תוכנית לשינויים מבניים, וביניהם גם ביטול התוכנית "בנה דירתך". לדעתי זו בכייה, אולי לדורות.

לגבי מס על שכר הדירה. כאשר היתה כאן עליה גדולה, בשנת 90, בוטל המס, והדבר נתן פתרונות. עד לעצם היום הזה הביטול נותן פתרונות. פניתי לשר האוצר וביקשתי ממנו את האפשרות להאריך את הפטור הזה. לצערי הרב קיבלתי תשובה שלילית בימים האחרונים. שר האוצר ענה לי במכתב שעלות הפטור הזה היא כ- 200 מיליון שקל. לנו, אנשי המקצוע במשרד הבינוי והשיכון, לא ידוע איך שר האוצר חתם על מכתב כזה. אולי זו ההזדמנות לשאול את אנשי האוצר - איך הם הגיעו לסכום הזה.

אופיר פינס-פז:

בשנה שעברה אמרו שהעלות היא 100 מיליון שקל.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

יש לי מכתב משר האוצר, שבינתיים התפטר אמנם - אך הוא כתב את זה על דעת אנשי המקצוע במשרד. זה יעלה לאוצר המדינה 200 מיליון שקל. הייתי רוצה לדעת איך הגיעו לסכום הזה.

היו"ר אברהם רביץ:

אם זה הסכום, זה אומר ששכר הדירה זה 400 מיליון, כי זה 50 אחוז, בערך.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

יש לנו ועדת משנה שתלמד את הנושא, תשמע את כל הצדדים, ותמליץ לוועדה כיצד לנהוג בעניין הזה. הוועדה תתכנס ביום שני - האם הזמנתם את משרד השיכון?

סמדר אלהנני:

כל מי ששייך לנושא - יוזמן.

היו"ר אברהם דביץ:

אני רוצה לומר שכדי לתקן את העניין הזה, אם נעשה את זה על דעת הוועדה, נצטרך להשתמש בכלי הזה שנקרא חוק ההסדרים. אנחנו חייבים לחוקק חוק. החוק בטל מאילו.

סמדר אלחנני:

לחוק יש תאריך תפוגה.

היו"ר אברהם דביץ:

בעבר הארכנו אותו באמצעות חוק ההסדרים.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

לגבי השאלה האם נאלצו לקצץ במשכנתאות, התייחסתי כבר, ואמרתי שיש יתרה של 750 מיליון שקל. אני מציע שניקה את היתרה לעידוד ביקושים באותם ערים שבפרוגרמה של משרד השיכון, ואפשר לעשות זאת.

היו"ר אברהם דביץ:

היתרה היא בכל זאת פחותה מאשר בשנה שעברה. בשנה שעברה היא היתה מיליארד ו-400.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

אבל גם התקציב הוא קטן יותר מאשר ב-97.

לגבי המושבים - בעניין התשתיות, עשינו השנה משהו. בינתיים אין עוד תשובה לשנה הבאה. במאי 98 הממשלה הוסיפה תקציב של 90 מיליון שקל לשיקום שכונות ותשתיות. מתוך הסכום הזה הורדנו כ-12 מיליון שקל למושבים. עם זה עשינו קצת. אין לכך תשובה בתקציב 99. אני לא צריך לפרט לך מה אתה, כחבר כנסת, יכול לעשות בעניין, בין קריאה שנייה לשלישית.

ישראל כץ:

אני לא חושב שזה צריך להגיע רק לדמה המכובדת של חבר כנסת אחד.

סגן שר בינוי והשיכון מאיר פרוש:

אנחנו בתקציב שיש לנו משיקום שכונות לא יכולים לעשות הרבה. אני בטוח שנקבת וראית שמדינת ישראל עברה קיצוצים בסדר גודל של למעלה מ-7 מיליארד שקל מאמצע 96 ועד היום. צריך להבין שמשרד הבינוי והשיכון תרם מחלקו לקיצוץ בכ-350 מיליון שקל, כמו עוד משרדים.

ישראל כן:

אני חושב שהממשלה צריכה לקבל החלטה מוגדרת בנושא המושבים. הייתי רוצה שתבשר לנו כאן שאתה תתמוך בהחלטה כזו בממשלה.

סגן שר הבינוני והשיכון מאיר פרוש:

לא רק שאתמוך, גם פעלתי השבוע בנושא הזה, ואני רוצה לקוות שנוכל עדיין לשפר את תקציב משרד הבינוני והשיכון. לקחנו 12 מיליון שקל למושבים מתוך התקציב. תאמין לי שבראשית הדרך לא היה מי שתשב על המושבים, ואחר כך, בעצה אחת - -

ישראל כן:

אני מודע לכל מושב שקיבל את אותו פירור, ותודה על הרצון הטוב, אך לממשלה יש את האחריות. הייתי כמה זיונים של משרדי ממשלה כאן בוועדת הכספים. ברוב המשרדים, הסעיף הזה של המגזר הכפרי נשמט, או קיבל התייחסות כללית. כך לאורך כל הדרך, גם במשרד הפנים. אין אבא לנושא הזה, והוא נופל בין הכיסאות.

סגן שר הבינוני והשיכון מאיר פרוש:

שאלת, ותמיכתי מובטחת מראש. אני מקווה שישראל שוודק יקבל ממך יותר פרטים על השאלה השנייה ששאלת, על בעיות של הרחבת דירות במושבים, והבעיות בבנקים. אני בטוח שתקבל ממנו את מלוא העזרה.

חבר הכנסת חיים אורון שאל לגבי מימוש משכנתאות לאחר ועדת גדיש. התייחסתי בדבריי לכך. עדיין מוקדם לקבוע. אני יכול לומר שמאד חשוב לי, ואני ידוע שהמנכ"ל משקיע הרבה בנושא הזה של עין תמר, וגם ביקר שם שוב לאחרונה. אני מאד מקווה שאוכל השנה, אם ייעשה משהו בקשר לבנייה תקציבית - לזכור את עין תמר, כפי שזכרנו את 15 הדירות בערבה התיכונה בשנה שעברה.

חיים אורון:

אתם מכירים את העניין שם. הוא תקוע.

סגן שר הבינוני והשיכון מאיר פרוש:

אני זוכר את עין תמר. אני חושב שחשוב שיבנו שם. חשוב שיישבו שם מה שיותר אנשים.

לגבי הר חומה - אני לא חושב שצריך למקד שם את העניינים.

אופיר פינט-29:

יבנו בהר חומה? אומרים לי שאי אפשר לבנות שם, לפי תנאי המכרז.

סגן שר הבינוני והשיכון מאיר פרוש:

קבלנים תמיד מתלוננים. אני מאד מקווה שייבנו שם. יכול להיות שצריך לעודד בנייה בירושלים, עם מענק נוסף. זה כולל גם את הר חומה.

חיים פיאלקוב:

לגבי המכתב של חברת הכנסת תמר גוז'נסקי. לצורך העניין נדרשות תקנות בנושאים שונים. האחת, לגבי הגדרת "דייר ממשיך", והשנייה - לגבי סל אחזקה. סגן השר מינה צוות שעובד על שני ההיבטים האלו, יחד עם החברות המאכלסות, כדי שנהיה ערוכים, גם מבחינה תקציבית וגם מבחינת התקנות. התקנות צריכות להיות מאושרות על ידי ועדת הכלכלה. כרגע אנחנו עובדים על העניין, ורק אחרי שתהיה הגדרה מוסכמת לגבי הדייר הממשיך והסל יהיה אפשר להתקדם.

היו"ר אברהם רביץ:

ומה יקרה מבחינה תקציבית? אתם תוכלו לממש את החוק הזה מתקציב משרדכם, או שתבואו לאוצר ותבקשו תקציב נוסף?

חיים פיאלקוב:

זה יהיה תלוי בשר. יש כאלה שגורסים שגם כאשר נורה נשרפת, הממשלה צריכה לתת לכך מענה ולתקן. יש גרסאות פחות נדיבות.

היו"ר אברהם רביץ:

מתי הדבר הזה יקרה? בינתיים אנשים גרים בדירות האלה וטובלים.

חיים פיאלקוב:

גם ללא חוק, המשרד, דרך החברות המאכלסות, משקיע עשרות מיליוני שקלים בשיפוץ. יש צורך לעגן את הדברים, אולי, אך המשפחות לא סובלות. המשרד משקיע בשיפוץ וגם באחזקה שוטפת, מידי שנה.

רחל הולנדר:

אוסיף זכרים לגבי המשכנתאות. מה שקרה בחודשיים האחרונים, ואפשר לכלול גם את חודש דצמבר, הוא בבחינת מהפכה בתחום מימוש הסיוע. עדיין מוקדם לנתח את ההשפעות של הגורמים השונים. היה פחות בשער הדולר, והיה עדכון של הסיוע, על כל המשמעויות שלו. העובדה שעד סוף השנה יש קבוצה מסוימת שחייבת לרכוש זירה אחרת היא לא תוכל לבחור במסלול ישן וחדש, מה שאנו רואים הוא כלהלן: באוקטובר, לעומת ספטמבר, חל גידול של קרוב ל- 25 אחוז בהיקף מימוש הסיוע של הזכאים. בין נובמבר לאוקטובר הגידול הוא 30-35 אחוז. הגענו לקצב חודשי של 4,200 מממשים. זה קצב שמזמן לא ראינו כדוגמתו.

מבחינת חודש דצמבר יש רק נתונים ראשוניים, ואפשר לבדוק נתונים על קצב פתיחת תיקים. גם כאן אנו עדים לקצב רב. השאלה שנשאלת היא - האם זה ימשיך. אנחנו רואים שכאשר ניתן איזשהו תמריץ, יש תוצאה בשטח.

היו"ר אברהם רביץ:

זה כבר התקציב השלישי שאנחנו מנסים להעביר בקדנציה הזו. אני מוכרח לציין שמשרד השיכון הוא בין היחידים שעמידתו מול האוצר היא אינה לתוספת תקציבית. הוא מתעקש לנווט במסגרת התקציב, ולא לקבל תכתיבים. שר האוצר הנוכחי, שאני לא יודע אם ההתפטרות שלו היא כבר בתוקף, הודיע חגיגית לחברי ועדת הכספים, שמשרד האוצר יוצר את מסגרת התקציב, ובממשלה מתמודדים מול כל משרד, ואז הוא לא מתערב יותר.

כאן אנו עומדים בפני תופעה ששר השיכון רוצה לעשות במסגרת התקציב, כפי שהוא מבין. הוא עומד מול אנשי האוצר, שוודאי כוונתם רצויה, אך לא זו הדרך לנהל את המדינה. אנחנו לא נמצאים באיזו מדינה שמתנהלת על ידי משרד אחד. התופעה הזו חוזרת על עצמה, אך היא מוצדקת כאשר משרדים שונים שהיו לפנינו בוועדה מבקשים תוספת תקציבית. אנשי המשרד אומרים להם: תוספת תקציבית לא מבקשים בוועדת הכספים. על כך נלחמים בממשלה, לפני שמאשרים את מסגרת התקציב. פה הסיפור הוא שונה.

לכן אני בהחלט פונה למשרד האוצר, שיאפשר למשרד השיכון, שמתנהל טוב, ביושר ובחכמה, שיתנו למשרד השיכון לנהל את ענייני המשרד בעצמו, כל עוד שאין חריגות. לא נראה לי תקין מבחינה תקציבית כללית, ליצור מראש מקומות של רזרבות. מראש יודעים שלקראת סוף השנה אפשר לבנות על זה. אני חושב שמבחינתם של מתכנני תקציב המדינה, זה דבר שאם הוא מתוכנן מראש, הוא לא נראה לנו.

אני רוצה גם לשבח את סגן שר הבינוי והשיכון שהוא אכן ער לכל הנקודות, ומשתדל להיות קשוב למצוקות בכל המגזרים.

חיים אורון:

אני רוצה להדגיש נקודה שהשר הזכיר. היא קשורה בכל נושא התחלות הבנייה, והירידה במספרן. גם בנתון שמופיע אצלכם בחוברת, שאמנם התחלות הבנייה יורדות במוצע ב- 28 אחוז, הרי שבבנייה הציבורית, לא התקציבית, הן יורדות ב- 40 אחוז. המשמעות היא שבפריפריה הירידה היא הרבה יותר גדולה. כלומר, יש פה מכשלה כפולה. המכשלה הראשונה, שכתובה על כל הקירות האפשריים, שהולכים וצוברים גירעון בהתחלות בנייה. סגן השר אמר שהוא מעריך שבשנת 99 זה לא ישפיע על המחירים, לפי דעתי בעיקר בגלל המיתון. בשנת אלפיים גם זה ייגמר, כי תמיד יש כאלה שקונים דירות, למרות שלא בונים. מי ייפגע? כרגיל כמו בכל תהליכים כאלה. מי שיכול היה לגייס את הסכום - הרוויח. מי שלא - ישלם יותר.

נושא התחלות הבנייה מתגלגל לדעתי באופן חמור מאד. חוץ מזה שהעניין הזה היה יכול להיות מנגנון שיתן דחיפה למשק. אני אגיד את זה בכל הרכב של ממשלה: אם העסק תקוע, ויש מיתון במשק, כל אחד יודע שאחד הכלים להזיז דברים הוא לתת דחיפה לבנייה. מודע? כי זה קצר יותר מתהליכים אחרים.

ישראל כץ:

מה אתה מציע? בנייה תקציבית? יש 5,000 דירות ריקות באשדוד.

חיים אורון:

תתפלא לשמוע שאני מציע גם בנייה תקציבית, ולא רק בעין תמר או במושבבים, אלא בנייה תקציבית לאותן קבוצות שאף פעם לא יגיעו לדירה. זה קיים בכמה מן הארצות הקפיטליסטיות ביותר בעולם, שיש בנייה תקציבית באחוזים מסוימים לקבוצות שהן חלשות בהגדרה, למשל - עולים חדשים, מבוגרים מעל גיל 50, משפחות חד הוריות, וקבוצות חלשות באוכלוסייה, שאין שום סיכוי בעולם שהן תגענה לדירה בכוחות עצמן. הבנייה

התקציבית, לא בהיקפים גדולים יכולה להוות פתרון. זאת הכרעה של מדיניות. אברהם שוחט עדיין לא הגיע, אך את הוויכוח הזה היה לי גם אתו.

אם היו מוכנים לפרוץ את מסגרת הגירעון, ולא רק במשרד השיכון, אני חושב שעם עוד מיליארד וחצי שקלים אפשר היה לפתור כמה בעיות אמיתיות. ייטענו שזה בזבוז כסף. אם ייבנו יחידות דיור לקשישים זה בזבוז כסף? אם יעשו בנייה תקציבית מקומות שאנשים לא נוהרים אליהם - האם זה בזבוז כסף? עין תמר כבר אמרנו, אזור הערבה כבר אמרנו. הרי ממילא עושים את זה, בשטחים.

צבי גרינברג:

גם בניצנה. רק השבוע שיחררו כספים לטובת המקום. תשאל את לובה אליאב.

ישראל כץ:

למה לא עושים את זה במושבים - הלובי לא מספיק חזק?

צבי גרינברג:

עושים גם במושבים. סגן השר אמר לך.

חיים אורנון:

יש פה סעיף שאני מסתכל עליו כל שנה, והוא עניין דירות נ"ר. למה דירות נ"ר קטנו השנה? מה אתכם?

משה אילת:

לא, זה אותו המספר.

אופיר פינס-19:

זו הערה שרציתי להעיר. גם לעולים וגם לוותיקים. זה תוך כדי חוק מכירת הדיור הציבורי.

אריאל לוין:

אם זה קטן, הרי שזה קטן במימון, אבל לא בהרשאה. בהרשאה, שזה היקף הפעילות - זה לא קטן.

חיים אורנון:

יכול להיות שאתה צודק, תמיד אומרים לי את זה, אך הבעיה היא שאין הרשאה של שנה שעברה.

סמדר אלחנני:

המימון הזה זה הרשאה של השנה שעברה?

חיים אורון:

אין לנו השוואה עם השנה שעברה בהרשאה. אני יודע שההרשאה היא חשובה, אך התקציב קטן, בשני הסעיפים האלה.

העובדה שהורדתם את המילים "מזרח ירושלים" מהמושג אבטחה, לא משנה את עמדתי. מצאתי את הסעיף.

סגן שר הבינוני והשיכון מאיר פרוש:

אני גאה על כך שאני מגדיל את התקציב בנושא הזה.

חיים אורון:

אני מבקש שבשנה הבאה ישב פה מפכ"ל משטרת משרד השיכון, ונוכל לשאול אותו שאלות של מפכ"ל: איך הוא מפעיל תקציבי אבטחה? מי המוסמך, על מי האחריות - וכן הלאה.

אופיר פינס-ז:

השר קהלני חושב שאתה לא צריך להחזיק את התקציב הזה אצלך. הוא אמר את זה במליאת הכנסת.

סגן שר הבינוני והשיכון מאיר פרוש:

כל מה שאנחנו עושים נעשה בתיאום עם המשטרה.

היו"ר אברהם רביץ:

דרך אגב, אתם לא היחידים. משרדי הממשלה מעסיקים כל מיני חברות כוח אדם במשימות שמירה - -

חיים אורון:

לא, לא. לא ככה. אין דבר כזה.

ישראל כץ:

כבר נמסרה כאן אינפורמציה לא נכונה באשר לעמדת השר קהלני. הוא תמך בפעילות הזו, הוא אמר שהיא טובה, והיא תחת פיקוח משטרת ישראל.

חיים אורון:

אני רוצה להעיר לגבי הבדואים בדרום. נכון שהאחריות המיניסטריאלית על המינהלת היא במשרד התשתיות, ולא במשרד השיכון, למרות שיש שם גם תקציבים של משרד השיכון - אם אני לא טועה 10 מיליון שקלים או משהו כזה. אני אומר מעבר לאחריות של שר כזה או אחר - מה שקורה עם הבדואים בנגב הוא שאנו מכינים לעצמנו פיצוץ בסדר גודל שיש מעט כמותו. נמאס לי כבר להגיד את זה. אין שר בממשלה שלא אמר את זה. אריק שרון אמר את זה השבוע מעל זוכן הכנסת. הדברים מסתיימים באמירות. אני לא יכול להגיד שהממשלה הזו גרועה מקודמותיה. הממשלות כולן גרועות באותה מידה. קורה רק דבר אחד - הזמן שעובר לא הופך את העניין לפחות בעייתי, אלא להפך. הדברים נעשים הרבה יותר יקרים לפתרון, מעבר להיבט המוסרי של העובדה ש-55 אלף איש גרים בתנאים תת אנושיים. יש כאן כישלון מתמשך שיהיה קשה לפתור אותו. ההתנגדות של הבדואים תלך ותגדל, ובקרוב ייכנסו נדל"ניסטים לסיפור.

אופיר פינס-פז:

אני רואה שיש כאן תקציבי בנייה להשכרה, 101 מיליון שקל. אני מברך על זה, אך הייתי רוצה לקבל פירוט - מה הכיוון, מה הפיתוח, מדובר בדבר חדש שלא היה ב-98. אני רואה שתקציבי מענקי שכר דירה עלו ב-120 מיליון שקל. העזרה בשכר דירה עומדת היום על מיליארד שקל, והיא תהיה מיליארד מאה וחמישים. בנוסף, אנחנו רוצים לבטל את הפטור שעולה 100 או 200 מיליון שקל. זאת אומרת שיש פה, באופן ריאלי, תיסוף תקציבים די משמעותי לנושא שכר הדירה. אני לא מתנגד, אך אני רוצה לשמוע קצת על המדיניות של משרד השיכון בתחום שכר הדירה.

יורי שטרן:

פטור יש גם השנה, אז אין תיסוף.

אופיר פינס-פז:

לגבי פרויקט האבטחה, אני אומר לך, סגן השר, זו שערורייה שהסעיף הזה נמצא אצלך בתקציב. צריך לשמור, אבל בוא לא נקים כאן משטרות פרטיות. אני מבין שאתה עושה סדרי עדיפויות משלך, זה לגיטימי, אתה מייצג איזושהי תפיסה. ראיתי שלמוסדות דת הגדלת את התקציבים בבנייה.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

זה לא נכון.

אופיר פינס-פז:

ב-97 זה היה 3 מיליון, ועכשיו זה 13 מיליון - אז לא הגדלת?

אין לי טענות על זה, אבל תבין שכל התקציב של הבנייה למוסדות דת הוא קטן יותר מתקציב האבטחה לישיבה או שתיים ברובע המוסלמי. זה נשמע לך הגיוני? על זה אתה מתגאה? הרי זה דבר שלא קשור למשרד השיכון, עם כל הכבוד. זה עניין של המשטרה, או אולי של העירייה. ודאי לא של משרד השיכון.

אני רואה פה פרויקטים מיוחדים. אחד הפרוייקטים שאני רואה זה פרויקט אלעד, שהוא מוכפל בתקציבו, לפי מה שאני רואה פה. יותר מזה, בעצם. עם ההרשאה להתחייב,

עם ההוצאה המותנית בהכנסה זה הרבה יותר. אני רואה את זה בעמוד 40-41. הייתי רוצה לשמוע מה קורה שם.

דבר אחרון - ביקשתי מאדוני, סגן שר השיכון, לעשות בירור, לתת נתונים, לגבי כל נושא ועדת החריגים. לא קיבלנו כלום.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

שלחת מכתב, יש לך תשובה בדרך.

אופיר פינס-19:

מהתקציב הקודם אני מבקש את זה. יש לכם ועדה ציבורית? יש ועדת חריגים? - כל הכבוד. אפשר לדעת כמה כסף יש שם ולמי הוא מופנה?

ישראל שוורץ:

יש לך תשובה בדרך.

אופיר פינס-19:

בלי לקרוא אותה, אני בטוח שהיא תשובה שלא תענה לי על שום שאלה ששאלתי כרגע. הרי שאלתי את השאלה לפני שנה, ושאלתי אותה שוב לפני חצי שנה. אני שואל שוב, עכשיו. אם יש לי תשובה בדרך, אולי תוכלו לענות עכשיו - מה התקציב, כמה כסף יצא בשנת 98 ולמה?

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

התוספת של הוועדה הזו. 15 מיליון שקל, נדמה לי.

ישראל שוורץ:

בין 15 ל-20.

אופיר פינס-19:

האם אפשר לקבל דין וחשבון ראשוני לגבי ועדת החריגים - כמה כסף יצא בשנת 98, לאיזה נושאים הכסף יצא, וכל נתון אחר שאתה יכול למסור. כל מי שבא לוועדה מקבל דירה?

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

כל מי שנכנס למסגרת הקריטריונים והוא חריג - מקבל. אין שום שינוי מאז שפואד עזב את המשרד בנושא הזה.

סופה לנדבר:

אני רציתי לשאול את סגן השר - איך יכול להיות שתוך שנתיים וחצי אין בנייה ציבורית. אתה הרי מבין שאחרי הקדנציה שלך אתה תתפרסם כשר שלא בנה שום דבר, לשום אוכלוסייה, אולי רק לאוכלוסייה הדתית. הגיע הזמן שבמדינת ישראל תהיה בנייה ציבורית. לא ייתכן דבר כזה. איך יכול להיות שאתה לא מתעקש על זה, לא נכנס למאבק הצודק הזה?

יורי שטרן:

לא הייתי בתחילת הדיון, ואולי חלק מהדברים הובהרו. בנושא המשכנתאות - הבנתי מהחוברת שהיתה איזושהי תגובה חיובית של השוק להגדלת המשכנתאות, אך אין בחוברת נתונים ולכן - האם אפשר לציין מה הנתונים, ומה הציפיות מבחינה זו, רק על הבסיס של החודשיים האחרונים? האם אנחנו יכולים לצפות לאיזשהו עדכון נוסף במשכנתאות בשנת 99, ובין היתר - לתיקון העיוות? ערכן הריאלי הרי נשחק.

היו"ר אברהם רביץ:

ערכן הריאלי נשחק בתנאי שמחיר הדירות עלה.

יורי שטרן:

בכל מקרה הוא עולה, כי יש פה התייקרות בעקבות הפיחות, שמתקזז חלקית על ידי הורדת המחירים. התוצאה היא בכל זאת גידול. מתון יותר, אך בכל זאת גידול.

היו"ר אברהם רביץ:

רחל הולנדר אומרת שלא. סמוך עליה.

יורי שטרן:

יש חודשי הקפאה מסוימים. הקבלנים הכריזו שהם מקפאים את שער החליפין, כביכול, והוא יעמוד על 3,9 - -

היו"ר אברהם רביץ:

אבל זה המחיר. היצע וביקוש.

יורי שטרן:

אבל גם הבנייה החדשה צומצמה. אני בכל זאת מציע שנבנה על בסיס של הערכה שגידול נומינלי במחירי הדירות יהיה, והמשכנתאות נשארות נומינלית אותו הדבר.

אנחנו השארנו, בלית ברירה, שכבות שלמות מחוץ למשחק, מבחינת המשכנתה המסובסדת. הרוב זה זוגות צעירים בתחילת הדרך, משוחררי צה"ל.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

בעלי ניקוד נמוך.

יורי שטרן:

כן. הגיע הזמן לפצות אותם ב-99, כלומר, לעשות פה איזשהו יישור קו. מה שלא יכולנו לעשות ב-98 צריך לעשות ב-99. אני רוצה את התייחסותך לכך.

צוין בחוברת הפיצוי החלקי שקיבלו מקבלי סיוע בשכר זירה על הפיחות-12 אחוז עבור שלושה חודשים. אני שואל: בשנה שעברה הצעת עדכוני במערכת הזאת. אנחנו לחצנו וקיבלנו יחד תוצאה חיובית. האם השנה אתה מתכנן מהלך דומה? האם יש לך בתוכניות של המשרד דרישה לעדכון בהתאם למה שקרה בתחום שכר הדירה?

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

מעבר לעדכון שעשינו בחודשיים האחרונים?

יורי שטרן:

קודם כל - העדכון היה חד פעמי. הוא לא נקבע כתוספת לשנה הבאה, הוא נקבע כפיצוי חד פעמי עבור שלושה חודשים.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

כי קרה משהו חד פעמי.

יורי שטרן:

אבל זה נשאר.

אני רוצה לציין פה משהו בנושא שכר הדירה. לפי הסטטיסטיקות ישנה ירידה מסוימת בשכר הדירה. הירידה הזו לא חלה, אלא על מי שחותם חוזה חדש. רוב השוכרים, שגרים בדירות לפי החוזים הקיימים - אין להם שום הורדת מחיר. לכן הפיצוי הוא מאד דלבנטי, מאד אקוטי, ומה שנעשה באופן חד פעמי חייב להישאר כעדכון קבע, ולדעתי - בשיעורים יותר גבוהים. רציתי לשאול האם המשרד ערוך לזה? האם המשרד הציע הצעות, או לא?

דיברנו ארוכות עם ישראל שוורץ. השיחות שלי אתו התחילו בסוף שנת 97. זה היה בעניין תדירות התשלומים של סיוע בשכר זירה. המעבר לתשלום חודשי פגע קשות באנשים העניים האלה, כי בעלי זירות זורשים מהם לשלם לפחות חצי שנה מראש. אין להם מאיפה לקחת. דיברנו, והובטח, לפחות בעל פה - שיהיה שינוי בשיטה. אני לא רואה ביטוי לזה בחוברת, ולכן אני שואל: האם אתם ממשיכים עם השיטה האכזרית הזו, של תשלום פעם בחודש? זה אולי חוסך 20 מיליון שקל למשרד השיכון, אבל פוגעת באנשים הכי עניים.

דבר נוסף הוא מה שהזכירה חברת הכנסת סופה לנדבר - פתרון קבע. מה התוכניות של משרד לבנייה להשכרה או לעידוד הבנייה הציבורית? אני לא צריך לספר לך מה היא מצוקת דוור. אתה מכיר את התחושות האלה, ואת כל הנושא הזה, טוב מכולנו. אני חושב

שויתרת על פתרונות. ההרגשה שלי היא שאם לפני שנה עוד היה בך איזשהו להט בעניין, וניסית לדחוף דברים, הרי שהשנה פשוט ויתרת. אני רוצה לשאול האם הכנתם תוכניות לפתרונות קבע למצוקת הדיור בארץ.

בנושא זירות נ"ר - האם ההעלאה היא נומינלית, או שהיא גידול ריאלי, מתוכנן, במספר הרכישות?

שלום שמחון:

אני רוצה להתייחס למנהל לבנייה כפרית. התקציב ממשיך להיות קטן, לפחות על פי הנתונים שלכם, אתם מטפלים ב- 950 יישובים, והתקציב הוא 64 מיליון שקל, ועוד 126 מיליון שקל בהרשאה להתחייב. זה נראה לי תקציב מאד קטן.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

הוא קטן, אך הוא גדל מאז שאנו באנו למשרד.

תיים אורון:

הוא גדל מאד כי זה הצינור העיקרי להתנחלויות.

שלום שמחון:

העניין השני - ישבנו פה עם משרד החקלאות. היה שם תקציב של 250 מיליון שקל לחטיבה להתיישבות. בסוף הספר היה שם פירוט רב של מעשים של התקציב הזה בנושאי פיתוח הכפר, והבנייה. השאלה היא - מי הזרוע שלי? האם המינהל לבנייה כפרית הפך להיות הזרוע של החטיבה, או של העיר? בדף השני, כתוב כך: "בנייה בחברון, בנייה ברמת-הגולן, בנייה באלרום ובעין זיוון, בנייה בבקעת הירדן" - בעצם יש פה אזורים שהם אזורי התיישבות, אך הם נהנים פעמיים מאותו התקציב. פעם אחת במסגרת התקציב של החטיבה להתיישבות, ופעם שנייה הם נהנים דרככם. אני שואל: למה לא להפנות את הכסף הזה לאותם יישובים שלא מקבלים? חבל שתקציב משרד החקלאות לא נמצא פה. רוב התקציב לא היה מיועד לפיתוח חקלאות, אלא לאותם הדברים שאתם מדברים עליהם.

היו"ר אברהם רביץ:

אני רוצה להשלים את שאלתנו: לאור החלטת היועץ המשפטי של הממשלה נגד כפל תקצוב של משרדי ממשלה שונים, האם אתם סורקים ומתאמים עם משרדי ממשלה? הדוגמה הנכונה שחבר הכנסת שלום שמחון נתן היא בקשר לכפל תשלומים בין משרד החקלאות למשרד השיכון?

ישראל כץ:

מה שהצעתני יכול היה לפתור את הבעיה: שסגן השר יתמוך בהחלטת ממשלה מיוחדת, שתהיה קרן מיוחדת שתהיה מיועדת לשיקום ולפיתוח מושבים. כל הרחבה מונעת טיפול, כבר הרבה מאד שנים, ובכל הממשלות הדברים האלה לא קורים.

היו"ר אברהם רביץ:

דובר, אמנם, על עמותות, אך הרציו נמצא לא רק בעמותות, אלא בכל דבר. כל דבר שזז במדינה הזו, ונהנה מתמיכת מספר משרדי ממשלה הוא פסול בעיני היועץ המשפטי לממשלה. לכן, אם הולכים בקו הזה צריך לשנות בכלל את תקציב המדינה, לכל אורכו ורוחבו. אי אפשר לתפוס את הקטע של העמותות בלבד, ולחפש רק שם את תיקון המעוות.

אברהם שוחט:

הנושא של הבנייה התקציבית, ואני מדבר על הרמה והנגב - שעלה פה מספר פעמים, מקומות כמו עין תמר ו - -

היו"ר אברהם רביץ:

קיבלנו הבטחות עכשיו.

אברהם שוחט:

יש מקומות שהבנתי שיש שם קשיים. בנו יחידות זיור, ויש בעיות בחיבורים לתשתיות. זה אבסורד. הייתי רוצה תשובה.

דבר שני, קראתי בעיתון כאילו אתה ביקשת, ואולי גם קיבלת 700 מיליון שקל הלוואות מקום מיוחדות, ל- 10 יישובים שאני לא יודע מה הם, ומה הקריטריונים לקביעתם. אם יש אמת בכך, והאוצר הסכים להעביר סכומים כאלה להלוואות מקום מיוחדות, הייתי רוצה לדעת מה היו הקריטריונים, ומה היו הסכומים. האם זה מעל להלוואות הרגילות?

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פורש:

לגבי שאלתו של חבר הכנסת חיים אורון על דירות נ"ר. אני רוצה לומר פה במלוא האחריות: התקציב לא קטן. אדרבא, אני מקווה שגם במהלך 99 נוכל לגרום לכך לאגם כמה מיליוני שקלים כדי שהתקציב הזה יגדל.

חיים אורון:

כמה ממתנינים יש עכשיו?

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פורש:

יש 250-300 ממתנינים.

יצחק כהן:

אם היה לכם כסף הייתם מאשרים עוד. אתם לא מאשרים מכיוון שאתה לא רוצה להשלות אותם. נכון? אם כן, השאלה כמה ממתנינים אינה נכונה. צריך לשאול מה פוטנציאל ההמתנה. פוטנציאל הממתנינים הוא מעל 500.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

מי שזכאי ואינו מקבל - מקבל סוג פתרון אחר.

יצחק כהן:

לא. אין פתרון אחר.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

אני לא תושב שלא מאשרים טוטלית בגלל שאין כסף.

ישראל שוורץ:

יש זכאות מוחלטת - -

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

לא ששים לאשר כי אין תקציב.

יצחק כהן:

אז השאלה היא לא כמה ממתנינים, אלא מה פוטנציאל הממתנינים. פוטנציאל הממתנינים הוא בסביבות 500.

חיים אורון:

אבל מה הטיפות האלה? למה יש בלימה בסעיף הזה?

הי"ר אברהם רביץ:

אני מבקש מנציג האוצר שיתייחס לכמה שאלות שמופנות ישירות אל האוצר, כמו - דירות נ"ר. האם יש לכם מדיניות בעניין?

נעבור לשמוע את תשובותיו של סגן השר. לפי הנוהג, אינך חייב לענות לשאלות של חברי כנסת שלא נוכחים כאן.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

לגבי אבטחה במזרח ירושלים, שאלה שחבר הכנסת חיים אורון מעלה בכל שנה. אני שמח על כך שהשנה הוא מעלה את הנושא בפחות להט מאשר בשנה שעברה. קרה משהו ביןתיים במזרח ירושלים. אני משייך את זה לעניין הזה. כל מה שאנו עושים בענייני אבטחה במזרח ירושלים נעשה בתיאום מלא, תוך חלוקת תפקידים שנגזרת מהחלטות של משטרת ישראל, היא משטרת ירושלים. לא ביטלתי את הסעיף הזה כאשר באתי למשרד. היה סעיף של אבטחה. אני עומד על כך שזה בהחלט לא משמש לדברים שבשנה שעברה רמזת עליהם. היום לא רמזת עליהם, אז אני מאד מקווה שאתה מסכים איתי שהכסף לא משמש לצרכים האלה. אני אומר לך שהכסף מיועד לצרכי אבטחה. כל מה שיש לנו בתקציב

מסוכם עם משטרת ישראל, ומופעל תחת פיקוח מלא שלהם, כפי שהם מכוונים. אנו בהחלט מהווים השלמה למה שמשטרת ירושלים עושה בכוחותיה.

לגבי הבדואים בדרום, אמרתי כבר מקודם - אני בהחלט סבור שיש מקום לעשות משהו נוסף מעבר למה שנעשה היום עם מינהלת הבדואים. הבעתי את הדעה הזו גם בישיבת הממשלה שדנה בתוכנית של הבדואים בצפון. דעתי לא נתקבלה.

לא אתייחס לשאלות של חבר הכנסת אופיר פינס, כי הוא לא נמצא. אני רוצה לומר לתברת הכנסת סופה לנדבר - אני יכול לרצות הרבה דברים, ואני יכול גם לומר שאני לא מצליח בנושאים מסוימים. אני אומר במפורש שאני לא אהיה הראשון מבין אלה האחראים על משרד הבינוי והשיכון שיאמר שאין בנייה ציבורית. גם בתקופת פואד, כאשר שר האוצר היה אברהם שוחט, הפסיקו עם הבנייה הציבורית, מלבד טפטופים פה ושם -

סופה לנדבר:

אבל עכשיו אפילו טפטופים אין.

שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

אפשר לומר שחבל שאין בנייה ציבורית. אני הייתי שמח אם היתה, אבל אני לא רואה שאני מסוגל לשכנע את האוצר.

ישראל שוורץ יתייחס לשאלותיו של חבר הכנסת יורי שטרן. הוא ביקש לדעת על עדכון לזוגות בעלי ניקוד גבוה - אם אנו חושבים לעשות את זה. באופן כללי אני יכול לומר שאני לא רואה שנוכל השנה לעשות מעבר למה שעשינו במהלך 98. נתתי נתונים על המשכנתאות ואמרתי שנותרו כ- 750 מיליון שקל. אמרנו שאין צורך בפריצה של מסגרת התקציב. יהיה לנו, בסופו של דבר, עוד 750 מיליון שקל מהסעיף הזה. ניתן את זה ל-111 יישובים ששם יש בנייה של משרד הבינוי והשיכון

אברהם שוחט:

750 מיליון במענקים או בהלוואות?

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

במענקים. אפשר לעודד את הביקושים, אבל אני לא רואה שהאוצר יסכים.

יורי שטרן:

אתה מתכוון להלוואות מקום?

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

כן.

אברהם שוחט:

שר האוצר הסכים.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

לפני שלושה חודשים אמר יעקב נאמן - נבדוק איך ועדת גדיש משפיעה על הדבר הזה, בנובמבר. אמרנו שבנובמבר עדיין לא נדע איזו השפעה היתה על השוק.

חבר הכנסת שלום שמחון דיבר על התקציב של המינהל לבנייה כפרית, שקטן. הוא אמנם גדל בשנתיים האחרונות, אך זאת מכיוון שהממשלה רואה חשיבות גם בבנייה ביש"ע. יש תקציבים שמופנים לשם.

אברהם שוחט:

התקציב לא גדל בבסיס, אלא ברזרבה.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

נכון. אני בהחלט רוצה לומר שזה לא כפל תקציבים, כפי שנאמר כאן, אלא שיש שיתוף פעולה עם החטיבה להתיישבות. יש דברים שהם עושים, ויש דברים שאנחנו ביקשתי מאריאל לוין שיכין מסמך, כי השאלה של היועץ המשפטי לממשלה בהחלט יכולה להיות רלבנטית גם בנושאים האלה.

אברהם שוחט:

את כל 200 המיליון של החטיבה להתיישבות צריך למחוק מספר התקציב. אין בזה שום צורך, זה לא עונה על שום דבר, זה דבר פסול מעיקרו. זה כסף שנתנו בשעתו, כי לסוכנות היה כסף, אמרו שהיא פועלת רק בתחומי הקו הירוק, ומכיוון שאסור לה לעבור את הקו הירוק - נתנו כספים לחטיבה להתיישבות.

מה שקרה בינתיים, הוא שהסוכנות, מבחינה כספית, שבקה חיים. לא נשאר לה כסף והיא לא פעילה בארץ. לכן צריך לסגור את העסק הזה. פועל שם משרד השיכון, פועלות המועצות האזוריות דרך משרד הפנים.

חיים אורון:

ובקו הירוק לא בונים כמעט כלום.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

לא מחליטים על כך בהינף יד. אם רוצים לעשות משהו, צריך להכין עבודה מקצועית על כך. אני לא יודע אם בסופו של דבר נרוויח כסף, כי אם הם מקבלים כסף, ומשרד השיכון מקבל כסף, ועוד כמה משרדים - זה בסופו של דבר איגום של משאבים.

שלום שמחון:

זה איגום שהולך כל הזמן לאותו המקום. אם אתה לוקח את תקציב החטיבה, אתה רואה בדיוק את אותם הדברים גם שם.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

התייחסתי לשאלה לגבי עין תמר. אמרתי שבשנה שעברה בנינו בערבה התיכונה 15 יחידות דיור. רשום לי בלב שאם השנה יקרה משהו, אנחנו צריכים לעשות גם בעין תמר, למרות שאנחנו גם עוזרים להם היום, אך לא בבנייה תקציבית.

אנחנו עומדים בהתחייבות הקודמת לגבי ניצנה.

אברהם שוחט:

אתם גומרים את התשתיות אולי ל- 20 היחידות הראשונות.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

אני אבקש מהמשרד, וממי שעוסק בעניין ישירות - שתיתן לך תשובה מפורטת לגבי מה שקורה בניצנה.

חבר הכנסת יורי שטרן שאל לגבי המשכנתאות, אם היתה עליה. אמרנו שישנה איזושהי התעוררות, אם כי קשה עדיין לאמוד את השפעתה. שאלת לגבי זכאים עם נקוד נמוך. לפי הסקרים שלנו זה אמנם קשה למי שחסרים לו ה- 70 אלף שקל, אך זה לא גרם למישהו לא לרכוש דירה. אני לא רואה שנעשה בכך תיקון בשנת 99.

יורי שטרן:

שאלתי אם יש הפעם תוכניות, גם לעדכון שכר דירה נוסף, וגם לפתרונות קבע.

ישראל שוורץ:

אנחנו העלנו את הסיוע בשכר דירה לנתמכים. היו לנו במסגרת התקציב אפשרויות לעדכן לשכר דירה סביר יותר. בספר התקציב זה לא בא לידי ביטוי.

יורי שטרן:

אפשר לקבל את ההצעה שלכם? היא היתה מפורטת לפי הקטגוריות?

ישראל שוורץ:

לגבי שאלתך בעניין הסיוע החודשי או התלת-חודשית, כמו שאמרתי לך - זה בתוכנית העבודה שלנו. אנחנו צריכים לגמור קודם את "באג 2000", ואז נוכל להגיע לזה.

יורי שטרן:

אמרת שב- 99 אתם כבר עוברים לתשלום רבעוני.

ישראל שוורץ:

במהלך 99.

יורי שטרן:

אתם אולי לא קולטים מה המשמעות לאדם, שחי מדמי אבטחת הכנסה, ולו אתם מעבירים סיוע. הוא חי מכסף פנוי של 600 או 700 שקל לחודש. אתם לא מבינים מה המשמעות בשבילו כאשר בא בעל הדירה שלו ומבקש תשלום של כ- 15 אלף שקל מראש עבור הדירה. אתם משלמים לו את התמיכות של 1,000 שקל או 800 שקל פעם בחודש. אתם הורסים אותו.

אני לא יודע איך אנשים גלגלו את העניין שנה אחת. אי אפשר לגלגל את זה הלאה. זו פגיעה בחלשים ביותר.

סופה לנדבר:

זה צריך להיות צמוד לדולר.

יורי שטרן:

עשיתם את זה כמהלך אדמיניסטרטיבי, כי זה נוח, וזה גם חוסך כסף. זה נעשה על בשרם של האנשים האלה. זה לא ייתכן. "באג 2,000" לא יכול להיות תירוץ לאי חזרה לשיטות הקודמות.

אני מבקש את ההתייחסות סגן השר, מעבר לדברים שאמר ישראל שוורץ. אלה דברים טכניים. יש דברים שאנשי מקצוע רואים כבעיה. השר הוא שצריך לתת את הפתרונות.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

אני מכיר את הבעיה שאתה מעלה. אנחנו לא יכולים לתת את הפתרונות פה. לא אחת פתרנו בעיות וקידמנו נושאים, אך לא פה המקום לפתור אותם.

רחל הולנדר:

בנושא המשכנתאות - בחודשיים האחרונים, אוקטובר-נובמבר, חל גידול רב מאד בקצב מימוש המשכנתאות. באוקטובר הגידול היה בערך 20-25 אחוז לעומת ספטמבר. בנובמבר 30-35 אחוז, כאשר מספר המממשים היה 4,300 בערך.

יורי שטרן:

כמה מזה, להערכתכם, אפשר לייחס לפיחות ולחששות מפחות, וכמה למשכנתאות?

רחל הולנדר:

על זה אני עדיין לא יודעת לענות. אנחנו בודקים, אך אין עוד מספיק חומר. אנחנו צריכים עדיין לקבל מידע מכמה חודשים. זה ברור ששני הגורמים רלבנטיים פה.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

אני רוצה להודות לכם. הרגשתי שהיה דיון ענייני, מלבד אמירות כאלה ואחרות, אך בסך הכל היה דיון ענייני ולא פוליטי- מפלגתי.

אלי דליצקי:

היו פה עמה הערות, והמקור שלהם לא ברור לי. גם בשנה הזאת על פי החלטת הממשלה, תקציבי משרדי הממשלה קוצצו. הנטו של המשרד היה בסדר גודל של בין 18 ל-20 מיליארד שקל. הקיצוץ חל בנושאים שלא פוגעים באותם אינדיקטורים כלכליים שציין סגן השר, ובאותם אינדיקטורים שצריכים לתמוך בצמיחה עתידית. לכן, אם יש קיצוץ הוא פוגע, אך הנושאים בהם קיצוץ נמצאים בערכים קטנים, ולא ממוקדים בנושאים שהם נושאי צמיחה ומעודדי צמיחה. אני חושב שחשוב להדגיש את המסר הזה.

לגבי נושא שלא עלה כאן, והוא שיתוף הפעולה שמאפיין את השנה האחרונה, בין משרד האוצר למשרד השיכון - -

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

יש נושאים, כמו נושא ההוסטלים, למשל, שצריכים להיות בטיפולנו, אך רק אתה פועל בהם.

אלי דליצקי:

אני עדיין מגדיר את זה כנושא בשיתוף פעולה.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

נדון בזה במקום אחר.

אלי דליצקי:

לא אתייחס כרגע, אך הפינוי-בינוי, שהוזכר על ידי סגן השר, ואני מקווה שיהפוך אירוע שמשנה מצב בעולם, ומעורר התחלות בנייה - הוא היבט בולט של שיתוף הפעולה בין המשרדים. נושא תדריך להקצאת קרקע של הציבור הוא דוגמה נוספת, רישום רבליים, רישום מקרקעין, וגם ועדת גדיש. נושא הדיור המוגן וגם הנושא של משקים סגורים. סדרה שלמה של פעילויות, שהמכנה המשותף ביניהן הוא שיתוף הפעולה שנועד לצקת את אותן פרמטרים שהם מעודדי צמיחה ומעוררי שוק.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

חבר הכנסת אופיר פינס שאל מה זה "אלעד". זה בדיוק מתקשר למה שאתה אומר. באלעד אין שום הטבות, אין שום דבר מיוחד. זה לא כתוב בספר התקציב כפרוייקט מיוחד שעומד לקבל הטבות מיוחדות. זה פרוייקט מיוחד בזה שיש בו משק כספי סגור, דוגמת מודיעין. זה גורם לכך שכל אגורה נבדקת בזכוכית מגדלת. שלא יחשבו שעומדים לחגוג באלעד-מזור.

אלי דליצקי:

מדברי הסיכום של יושב-ראש הישיבה השתמע, לכאורה, שאין שיתוף פעולה. אני יכול לומר בצורה ברורה וחד משמעית שאני מקווה שסדרה שלמה של פעילות בנושאים אותם מניתי, תבוא לידי ביטוי בשינוי התנאים המשקיים והאינדיקטורים הכלכליים.

אני רוצה להעיר הערה לגבי עודף התקציבים במשכנתאות. בשנה שעברה ישבתי כאן והתבקשתי לענות. היתה כאן סערה לגבי ההפחתה בתקציב המשכנתאות. אני זוכר שנשאלתי על ידי חבר הכנסת אברהם שוחט לגבי הפרמטרים - מה האומדן, ומה הנחות העבודה. במעבר 97-98 התקציב קטן באופן ריאלי, כי הוא ביטא הנחות עבודה קטנות יותר. למרות זאת, ב-98 עדיין נשארו - -

אברהם שוחט:

כמה היה המימוש של המשכנתאות?

אלי דליצקי:

סדר גודל של 700, עם חלוקה של 300 לאשראי, והיתרה - -

אברהם שוחט:

לא, שאלתי לגבי ניצול המשכנתאות על ידי זכאים. מה המספר הכולל?

אלי דליצקי:

אני מעריך שכ-40 אלף.

אברהם שוחט:

ומה ההנחה ל-99?

אלי דליצקי:

לגבי 99 יש שני אינדיקטורים- ועדת גדיש - -

אברהם שוחט:

שאלתי מה מספר המשכנתאות שלהערכתכם יבוצע בשנת 99.

אלי דליצקי:

אנחנו מדברים על סדר גודל של כ-15 אלף עולים, ותיקים - 28 אלף, וכל השאר- אתיופים, דיור זמני - עוד סדר גודל של 800.

לגבי דירות נ"ד - התקציב במסגרת ההרשאה להתחייב, זו ההגבלה האפקטיבית. הביצוע לא השתנה במעבר בין השנים. המגבלה האפקטיבית של התקציב היא מגבלה שגוזלת מן היכולת הביצועית של מתן פתרונות.

סופה לנדבר:

כמה משכנתאות לקחו עולי אתיופיה?

אלי דליצקי:

לפי הנתונים הכספיים, הרוב - עולי הפלשמורה.

הערה אחרונה לגבי מבנה התקציב - הוא מגלם, ופה חשוב להתייחס לסקירה המקרו כלכלית של סגן השר - נושא של גידול התקציב הישיר. כתוצאה מתפיסה של התמודדות עם הקטנות השיווקים, התקציב מבטא גידול בתקציב הישיר שצריך לתמוך בפעילות, והקטנה של מקור הכנסות. זה בשל אותה בעייתיות שהוסברה כאן, והאי באה לידי ביטוי בנושא של תיקון משמעותי בהיקפי השיווק של הממשלה ושל המשרד.

סגן שכ הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

יש שאלה שאני שאלתי - היכן אותם 200 מיליון שקל של ביטול הפטור ממס על דירות להשכרה?

היו"ר אברהם רביץ:

אני קיבלת פה הערכה של 720 מיליון שקל.

סמדר אלחנני:

אני עשיתי הערכת חסר.

יורי שטרן:

לפני שנה השר דיבר אתנו על 100 מיליון.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

שאלתי את נציג האוצר מאיפה שר האוצר ידע להעריך ולומר שאי יטול הפטור יגררום להפסד של 200 מיליון שקל. אני רוצה לדעת.

אברהם שוחט:

באופן אפקטיבי זה 20 מיליון שקל.

אלי דליצקי:

אבקש ממי שהכין את האומדן שיענה לכם.

סמדר אלחנני:

אני אבדוק אתם.

אני רוצה להעיר על זה. בחוברת התקציב, על פי חוק, חייבים להכין את אומדן הוצאות המס - כל הוצאות הפטורים. הסעיף הזה לא נכלל במסגרת הזו, כי תוקף החוק פג ב- 31 בדצמבר. לשנת 99 האוצר לא לקח בחשבון את הפטור הזה, כי הוא לא היה קיים.

חיים אורון:

כמה היה כתוב ב- 98?

סמדר אלחנני:

גם לא היה כתוב, כי לקראת סוף 97 זה היה אמור להתבטל. חברי הכנסת העריכו את זה, אין לי אף פעם את המספר הזה. עשיתי איזשהו אומדן. יש פה טריק מסוים - -

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

האוצר נתן הערכה למבקרת המדינה שההחלטה שלנו להעביר את חריש לחרדים עולה לקופת המדינה 500 מיליון שקל. עד היום אנחנו שואלים איך ההערכה הזו בנויה, ואין לנו תשובה. כך גם לגבי המקרה כאן.

אברהם שוחט:

סכום של 200 מיליון אומר שההכנסות משכר הדירה הן לפחות 2 מיליארד, כי מדובר על 10 אחוז.

סמדר אלחנני:

זה רק עד תקרה מסוימת. אתה יכול ללכת במסלול של 10 אחוז, עד לסכום של 6,300 שקל לחודש, בניכוי הוצאות. אם יש לך יותר - אתה בוחר במסלול השני. גם במסלול של עד 6,300 לחודש אתה מנכה פחת והוצאות לשימור הנכס, אז בפועל זה לא יותר מ- 10 אחוז.

אברהם שוחט:

לובה אליאב ביקש ממני תשובה - מה אני אומר לו בעניין ניצנה?

היו"ר אברהם רביץ:

אמר לי המנכ"ל קודם, שהוא עובד יד ביד עם לובה אליאב בעניין הזה, ולובה אליאב מרוצה ממה שהם עושים שם.

חוק לדיור עולים חדשים בודדים (ס. לנדבר)היו"ר אברהם רביץ:

מונח בפנינו חוק של חברת הכנסת סופה לנדבר. אבקש שהיא תציג אותנו, ושתתייחס למספר שאלות: אנחנו ועדת כספים, ואנחנו לא מעבירים חוקים הצהרתיים, אלא אנו רוצים להיות אחראיים למה שאנו עושים, כי יש לזה השלכות מעשיות. מה שתסר לי בהצעת החוק הוא המקורות התקציביים. אנחנו חייבים, על פי חוק, בכל הצעת חוק להצביע גם על מקורות. זה חסר לי כאן.

יש לי כמה בעיות עם מהות החוק. אנחנו מדברים על חוק לגבי עולים חדשים בודדים.

סופה לנדבר:

לא רק עולים חדשים.

היו"ר אברהם רביץ:

אז תצטרכי לשנות את נוסח החוק, כי כך עולה ממנו. את כותבת הגדרה של בודד כ- "עולה חדש, רווק, אלמן או גרוש..". זה הכל מתייחס ל "עולה חדש". אם את לא מתכוונת רק על עולים בודדים, צריך לתקן את זה.

דבר נוסף שאני מתקשה להבין את ההגיון שלו - זה חוק שבא לסייע לבודדים שהם מתחת לשכר המינימום. מה אשמים אלה שאינם בודדים, זוג או זוג עם ילד או שניים - שגם הם נמצאים בשכר המינימום. האם נפלה אותם לרעה? אני בטוח שלא לכך התכוונת.

דבר נוסף - בסעיף 5 את כותבת על 40 אחוז. את אומרת שלא יינתנו אישורי בנייה ציבורית על ידי הרשות, אלא אם לפחות 40 אחוז מן הדירות יוקצו לבודדים. השאלה שלי היא - האם זה בעצם המצב בשטח, שהחוסר, לבודדים, הוא כה גדול, ש- 40 אחוז מכלל האוכלוסייה שאנו צריכים לעזור לה הם בודדים?

החוק שאת מציעה בסעיף 6 הוא כללי מדי. זה לא יכול להיות בחוק, אלא בדברי הסבר, אולי, או בהצהרת כוונות: "מיום פרסומו של חוק זה תקצה המדינה דירות כהגדרתן בחוק זה". - כמה דירות? איך אנחנו, כמחוקקים שצריכים לתת לעניין הזה בשר, גידים ועצמות - מטפלים בעניין כדי שהוא יוכל לפעול?

סופה לנדבר:

אני, לפני כמה שנים, בהתאחדות יוצאי ברית המועצות, עשיתי סקר, שלא נעשה על ידי גורמים אחרים, כמו משרד השיכון. הבנו אז שיש אוכלוסייה שלא נכללת כאוכלוסייה, ואנו לא מתייחסים אליה, לא בשיכון הציבורי, וגם לא בשיכון הפרטי.

כאשר היום יש הרבה בודדים, כ- 40 אחוז מן האוכלוסייה להערכתי - יכול להיות שפחות, אך לא אני צריכה לתת את הנתונים - בסקר שלי גיליתי אחוזים די גבוהים. אף אחד מאתנו לא יודע מתי הוא יישאר בודד. אם מדובר בעולים בודדים, או מכלל אזרחי המדינה - הם צריכים פתרון. בודד כמעט לא מסוגל להגיע לדירה פרטית, לפי מה שקורה היום.

יש עוד דבר - בשוק הפרטי, בבנייה, אצל כל קבלן נשארים אחוזי בנייה לא מנוצלים.

היו"ר אברהם רביץ:

אני, כקבלן לשעבר, מודיע לך, שאין אחוזי בנייה לא מנוצלים. בדרך כלל המצב הוא הפוך. את מציעה בחוק דבר, שהיה, לפני כ- 20 שנה. היתה הוראת שעה לאפשר אחוזי בנייה של עד 6 אחוזים. אז לא היה מדובר על בודדים, אלא על זוגות צעירים, בקומות קרקע. היה כבר תקדים לדבר הזה. את מבקשת שיוסיפו, וזה דבר הגיוני. זה מוזיל את הדירות האלה, כיוון שאין עלות קרקע במקרה כזה.

סופה לנדבר:

אתה אמרת שזה היה, אבל היום זה לא קיים. אני אומרת - מה קורה היום בפועל? כמעט אף ראש עיר לא נותן אישור לבניית דירות סטודיו, או דירות קטנות. אומרים שזה slums. אני אומרת שאם נשארים אחוזי בנייה לא מנוצלים לאותו קבלן שמסכים להוספת כמה אחוזים בשטח הזה - העירייה תאשר לו, לפי החוק, בנייה של דירות קטנות, דירות סטודיו. זה ייתן אפשרות לבנות לאותה אוכלוסייה שעליה אני מדברת. היום אדם בודד לא יכול להגיע לשום דבר. כאשר תהיה בנייה ציבורית, 40 אחוז מהבנייה הזו, או פחות, אחוז מסוים שמוגדר בחוק צריך להיות מיועד דווקא לאוכלוסייה הזו.

כאשר שר הקליטה הנוכחי חילק את הדירות, הוא ניצל מה שבנו בקדנציה הקודמת, וחילק את זה לא לבודדים, אלא לזוגות. זה לא ייתכן. אדם בודד גם הוא בן-אדם.

היו"ר אברהם רביץ:

לגבי החלק הזה בהצעה שלך אנו נצטרך לקבל התייחסות של ועדת הפנים של הכנסת, של מרכז השלטון המקומי. אני יודע שיש ויכוח גדול אתם בנושא הזה.

סמדר אלחנני:

יש לי הערה: האם את יכולה לשנות את שם החוק, כך שבמקום להשתמש בביטוי "בודד" יהיה הביטוי "יחיד"? למילה "בודד" יש קונוטציה מסוימת. מדובר על יחידים, לאו דווקא על בודדים.

סופה לנדבר:

אני מסכימה.

יורי שטרן:

אני חושב שהחוק בא לקדם פתרון בעיה שאינה רק של יחידים, אלא היא בעיה של דירות קטנות. מבחינת הנתונים, מתוך הנתמכים בסיוע לשכר דירה, בין העולים הקשישים, לפחות - היחידים הם 60 אחוז מסך בתי האב. אני מדבר על 34 אלף יחידים שהם קשישים עולים. יש, וזאי כאלה, גם באוכלוסייה הוותיקה. יש גם תהליכים דמוגרפיים, כמו - גירושין ומוות, וכתוצאה מכך הולך וגדל מספרם של היחידים. לכן, כל חקיקה שתקדם בסיוע בניית דירות קטנות, תבורך. צריך רק לראות מה הנוסחה הכי טובה לכך.

אברהם שוחט:

אתה מדבר על בנייה תקציבית או ציבורית? לא ברור מה הכוונה.

היו"ר אברהם רביץ:

האם יש לאוצר עמדה ביחס לחוק הזה?

אלי דליצקי:

לא ידענו שאתם עומדים לדון בו.

אברהם שוחט:

קיבלתי טלפון מלובה אליאב, הוא אומר שלפני 10 דקות הוא קיבל טלפון ממנכ"ל המשרד, שאמר לו שאם אני רוצה אני יכול להעביר החלטה על ה- 20 יחידות עכשיו בוועדה. אמרתי לו שזה לא תלוי ברצון שלי.

היו"ר אברהם רביץ:

נשאל את המנכ"ל מה הוא אמר לו. הוא הלך.

סגן שר הבינוי והשיכון מאיר פרוש:

היה לו דיון היום בבוקר במשרד הביטחון, בעקבות האירועים בעיראק.

אלי דליצקי:

הייתי מחלק את מצב העניינים ל- 2: האחד, לגבי האוכלוסייה הקשישה, ולגבי הטיפול באוכלוסייה זו יש האצה גדולה בשנים האחרונות. אני מדבר על למעלה מ- 1,500 יחידות דיור במסגרת פתרונות שהממשלה מעמידה.

סופה לנדבר:

זה לא פתרון, כי יש 38 אלף רק בתוך האוכלוסייה - -

אלי דליצקי:

אז צריך, אולי, לבצע הקצאה טובה יותר בין אותם פתרונות, אם זו כוונתך.

לגבי השוק, אני לא מכיר את ההצעה, אך אני לא חושב שדרך חקיקה אפשר להשפיע על תהליכי שוק כמו על היצע ועל ביקוש. אם מסתמן ביקוש גדול לפתרונות מהסוג הזה, אני מאמין שהשוק יודע - -

היו"ר אברהם רביץ:

אבל יש בעיה עם הערירות.

החוק הזה, לפחות בחלקו, צריך להיות משולב עם ועדת הפנים של הכנסת. היא צריכה לתת את הדעת על כך. אנו צריכים להזמין את אנשי מרכז השלטון המקומי.

אני מבקש שחברת הכנסת סופה לנדבר תתייעץ עם מי שיכול לסייע בידיה לגבי ניסוחו של החוק, ובעיקר בהתייחסות אל המקורות. לפי התקנון כך אנו חייבים.

סופה לנדבר:

אבל אין פה מקורות.

היו"ר אברהם רביץ:

העלות. הרי אין פה מקורות, זו הבעיה.

אני מבקש שאתם, באוצר, תיקחו את הצעת החוק לידיכם, ותגיעו אלינו עם עמדה מגובשת שלכם. אנחנו נקבע מועד, לא רחוק מידי, כדי שתתחילו להתארגן לקראת החקיקה. אתייעץ איך לעשות את הדבר הזה עם ועדת הפנים. החלק הזה של בעיות תכנון ובנייה הוא אספקט שהם מטפלים בו, וצריכה להיות התייחסות מצדם.

אני מודה לכם. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13:00